

A Fővárosi Ítéltábla az SBGK Ügyvédi Iroda (fél cíne 1., ügyintéző ügyvéd: dr. Bajkai István) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (fél cíne 2., ügyintéző ügyvéd: dr. Palatics Edit) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. május 16. napján meghozott 36.P.25.172/2016/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes az általa üzemeltetett ...hu hírportálon 2014. október 6-án megjelentetett „...es szál a fészekrakó ügyben?” című cikkében arról számolt be, hogy ...es szál került elő az éveken át ... mutyiként emlegetett és fészekrakó ügyként ismert ...i csalássorozatban. Az egyik bűnügyben első fokon elítélt ügyvéd ugyanis még a csalássorozat idején a ... alelnöke és EP képviselője, a felperes ...i lakását bérelte irodai célokra.

Az alperes 2014. október 9-én ugyanezen honlapon megjelentetett „Nyílt levél dr. ...nak” című cikkében nyílt levelet tett közzé, mely levél szerint országos sajtóorgániumokban megjelent hírek, dokumentumok tanúsága szerint több ...es politikus közvetlen, baráti kapcsolatot ápolt a „fészekrakó” csalássorozat egyik I. rendű vádlottjával. Az alábbi kérdéseket tette fel a polgármesternek: Igaz-e, hogy a felperes saját tulajdonú ingatlanából irányította a csalássorozat I. rendű vádlottja a bűnös tevékenységét? Igaz-e, hogy az adott ügyben érintett lehet az alelnök asszony férje ... is? Igaz-e, hogy ... I. rendű vádlott maga is a ... sorait erősítette?”

Az alperes 2010. október 10-én „Magyarország miniszterelnökének” címmel cikket jelentetett meg, melyben egy politikai párt nyílt levelét tette közzé. A nyílt levélben az szerepelt, hogy sajtóhírek szerint a fészekrakó csalássorozat elsőrendű vádlottja ... a miniszterelnök alelnöke, felperes saját tulajdonú lakásából irányította, szervezte bűnös tevékenységét. Aggodalomra ad okot, hogy a sajtóban megjelent fényképek tanúsága szerint ... a miniszterelnök vezetése alatt álló párt sorait

erősítette mind politikai, mind baráti rendezvényeken.

A szóban forgó ügy ügyvéd foglalkozású I. rendű vádlottja a valóságban nem a felperestől, hanem felperes házastársától bérelte az irodaként használt ingatlant, amely a felperes házastársa tulajdonában állt.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét a 2014. október 6-án megjelent cikkben annak valótlan állításával, miszerint a fészekrakóként elhíresült bűncselekmény egyik vádlottja felperes tulajdonában álló egyik lakást bérelte irodai célokra; a 2014. október 9-én közzétett cikkben annak a valótlan állításnak a híresztelésével, miszerint több jobboldali politikus, köztük a felperes is baráti kapcsolatot ápolt a bűncselekményt elkövető személlyel, valamint a cikkben közölt, valótlan burkolt állításokat tartalmazó kérdésekkel; a 2014. október 15-én közzétett cikkben annak valótlan állításával, hogy a fészekrakó bűncselekmény vádlottja a felperes ingatlanát használta bűnös tevékenységei folytatásához.

A jóhírnév megsértésének megállapításán túl kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől. Kérte kötelezni az alperest a sérelmezett cikkek eltávolítására, valamint 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségekben való marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy sem a cikk címe, sem annak szövege nem kelti azt a hamis látszatot, hogy a felperes bármilyen bűncselekményben, így különösen a fészekrakó ügyben részt vett volna. Az alperes beszerezte az ingatlan tulajdoni lapját, amelyből az volt megállapítható, hogy felperes 1/1 arányú tulajdonát képezte a földszint 2. szám alatti ingatlan, ami a vádlott irodaként használt címével egyezett. Megítélése szerint annak nincsen relevanciája, hogy felperestől vagy a házastársától bérelte-e a vádlott az ingatlant, a felperes által nem bizonyított tévedés semmilyen módon nem befolyásolhatja negatív irányba a felperes társadalmi megítélését. Hivatkozott arra, hogy okszerűen levonható volt a kifogásolt következtetés, amely véleményként sem kifejezőmódjában, sem tartalmát tekintve nem sértő, nem lépi át azt a határt, amit a felperesnek, mint közszereplőnek túrníe kell. A második cikkben megfogalmazott kérdések nem tekinthetők tényállításoknak, a levél teljes tartalmát értelmezve. A harmadik cikkben politikai párt nyílt közleményét jelentette meg, így jogsértés nem állapítható meg. Szöveghűen tudósított és a tudósítás célja közérdekű probléma megvitatása és az arról szóló tájékoztatás volt.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget, valamint az Államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1), (2) bekezdését, a Ptk. 2:43. § d) pontját, 2:44 §-át, 2:45. § (2) bekezdését.

Abból indult ki, hogy a kialakult bírósági gyakorlat alapján közszereplőknél, közéleti részvételükkel összefüggésben a személyiségvédelem határai szűkebbek. Felperes, mint a ... alelnöke és Európa parlamenti képviselője, politikai közéleti szereplő.

Először abban a körben foglalt állást, hogy a sérelmezett alperesi cikkek véleménynyilvánítást vagy tényállítást tartalmaznak.

Megítélése szerint a 2014. október 6-i cikkben az alperes azt a tényt állította, hogy a felperes ... szám alatti lakását ... ügyvéd részére adta bérbe. A 2014. október 9-i cikkben még burkoltan sem történt tény állítása. A 2014. október 10-én megjelent cikk pedig azt állította, hogy ... ügyvéd a felperes saját tulajdonú lakásából irányította, szervezte bűnös tevékenységét.

A becsatolt tulajdoni lapok és felperes házastársa és a bérlő között létrejött szerződés alapján megállapította, hogy nem a felperes, hanem a házastársa adott bérbe ... részére ...on ingatlant, ezért nem valós az a tényállítás, hogy a felperes adta bérbe az ügyvéd részére a tulajdonában álló ingatlant.

A valótlan tényállítás azonban a felperes személyiségi jogait, jóhírnevét nem sértette. A cikkeket teljes egészében értékelve azt állapította meg, hogy az alperes nem állított olyan tény, hogy a felperes bűncselekmény elkövetésének részese lenne, ezt nem is sejtette. Azt sem állította, hogy a felperes bármely bűncselekmény elkövetésében közreműködött volna.

A felperes politikustársai nevében nem volt jogosult keresetet előterjeszteni.

Mindezek alapján alperes személyiségi jogi sérelmet nem okozott, ezért a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte, hogy annak valótlan állítása, miszerint a felperes bérbe adta az ingatlant az I. rendű vádlott részére, nem személyiségi jogsértő a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel. A cikkben az szerepel, hogy ... a felperes az ő tulajdonát bérelte és a tulajdonában álló ingatlanból irányította a csalássorozatot, a ...es szál kifejezés a felperes érintettségére utal. Sértő a felperes személyiségi jogaira nézve, hogy nevét valótlanul egy csalássorozattal összefüggésben említik oly módon, hogy ő biztosított teret az ingatlan bérbeadásával, amely azonban egyrészt nem állt a tulajdonában, másrészt olyan személy bérelte, akivel semmilyen kapcsolatban sem állt, ezáltal a csalássorozathoz sem volt semmilyen módon sem köthető.

A második cikk ezen túlmenően azt is közli, hogy nemcsak kiadta az ingatlant, hanem egyesén közeli kapcsolatot ápolt ezzel a személlyel, segítette őt.

Megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon következtetése is, hogy a második cikkben még burkoltan sem történt tényállítás. A cikkben az szerepel, hogy a dokumentumok tanúsága szerint baráti kapcsolatot ápolt a fészekrakó csalássorozat egyik I. rendű vádlottjával, ...val, és a cikk később konkretizálja is azt, hogy ...es politikusként elsősorban rá gondolt.

A harmadik cikk pedig arra utal, hogy maga biztosította az ingatlant a csalássorozat elkövetéséhez, az ingatlan irányítóközpont volt.

A cikkeket egészét tekintve a valótlan tényállítások oly módon kerültek megfogalmazásra, elhelyezésre az egyes cikkekben, illetve olyan célzásokat, utalásokat tartalmaznak, hogy azzal alperes egyértelműen azt sugallja, azt közvetíti az olvasó felé, miszerint a felperes részt vett, közreműködött volna az ... által elkövetett csalássorozatban. Utalt arra, hogy különös gonddal kell eljárni, ha a közéleti szereplőt bűncselekménnyel hozzák összefüggésbe, ez nem alapulhat valótlan tényen. A pénzügyi, közgazdasági végzettségű felperesnek, aki Miskolcon tanít, ez kifejezetten hátrányos volt.

Az elsőfokú bíróság mindezt figyelmen kívül hagyta értékelésében, ezért kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóan következtetett arra, hogy a felperes személyiségi jogai nem sérültek.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a másodfokú bíróság a döntésével és annak lényegi indokaival is egyetértett, kisebb kiegészítésekkel.

A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

Szem előtt kellett tartani, hogy a felperes európai parlamenti képviselő, közismert politikai szereplő. Közérdeklődésre számot tartó témájú megszólalásokkal kapcsolatosan pedig a közszereplő politikusokat magasabb tűrési kötelezettség terheli a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban foglaltak alapján [45-49]. Személyiségi jogaik a Ptk. 2:44. §-ra figyelemmel a közügyek szabad vitatása érdekében szükséges mértékben és arányban korlátozhatóak. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat [36] bekezdésében is megemlített ún. New York Times mérce a közéletben résztvevőkkel, így a politikusokkal kapcsolatosan a legtágabban engedi a véleménynyilvánítási szabadság érvényesülését, figyelemmel arra is, hogy a politikusok, közszereplők általában hozzáférnek a hatékony válaszadáshoz szükséges kommunikációs csatornákhöz. A politikai tevékenységük okán személyüket ért támadásokkal, kritikákkal szemben is meg tudják védeni magukat pl. a közvéleményhez eljuttatott közleményeken keresztül.

Az elsőfokú bíróság a személyiségi jogi perekben is irányadó PK 12. számú állásfoglalásnak megfelelően, a közlemény egészét és annak belső összefüggéseit figyelembe véve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az első cikkben (2014. október 6.) kifogásolt rész nem tartalmaz olyan állítást és valós tényeket sem tüntet fel olyan hamis színben, hogy a felperes a szóban forgó bűncselekményben bármilyen módon részt vett. A cikkben szereplő kijelentések nem mennek túl a felperes vonatkozásában azon összefüggés közlésén, hogy az ügyvéd foglalkozású első fokon elítélt vádlott a felperes tulajdonában álló, tőle bérelt ingatlanban működtette irodáját. A „...es szál” kifejezés ennek a véleményezése, amely többlet információt nem ad. Bár kétségtelenül nem a felperes, hanem a felperes házastársa volt a tulajdonos és bérbeadó, ez a körülmény - figyelemmel az átlagolvasó által is feltételezett házastársi vagyonszövetségre, a házastársak közötti bizalmi kapcsolatra - nem minősült lényeges tévedésnek. Olyan kisebb pontatlanság, amelynek ebben az összefüggésben az átlagolvasó nem tulajdonít különösebb jelentőséget, a felperesre nézve sértő tartalommal ezért nem bír, jóhírnév megsértésének megállapítását a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján nem teszi lehetővé.

Az a körülmény, hogy egy politikus vagy a házastársa olyan ügyvédnek adja ki az ingatlanát irodai használatra, akit a bíróság első fokon csalás miatt elmarasztalt, nem enged arra következtetni, hogy a bűncselekmény részese lenne akár ő, akár házastársa bármilyen módon. Az ingatlan bérbeadása, ügyvédi irodaként használata a vádlott által önmagában elenyésző módon teszi a felperest, illetve házastársát társíthatóvá a vádlott cselekményéhez. Ugyanakkor számolnia kellett azzal a felperesnek, mint közéleti szereplő politikusnak, hogy megválaszolandó kérdéseket, megjegyzéseket kaphat ő, illetve pártja ezzel összefüggően a politikai ellenfelek részéről, az irodaként használt ingatlan bérbeadása ezáltal kampány témává, közérdeklődésre számot tartó üggyé válik. A felperesnek, mint politikai közéleti szereplőnek a közügyek szabad megvitatása érdekében az ilyen típusú nyilvánosság kontrollt, politikai diskurzust el kellett viselnie a Ptk. 2:44. §-a alapján és nem hivatkozhatott a vádlotthoz való bérbeadói kapcsolati társítás miatt jóhírnév sérelmére egyik cikk vonatkozásában sem.

A második cikkben (2014. október 9.) kifogásolt nyílt levélben a felperes hivatkozásával szemben több jobboldali politikusról van szó és nem a felperest azonosítják barátként. A felperes a bérbeadással összefüggésben kerül csak reflektor fénybe. A harmadik cikk (2014. október 15.) nyílt leveléből kiderül az is, hogy a cikkekben szereplő vádlott sajtóviesszhangot kapott fényképen is szerepelt a felperessel azonos kormánypárti politikai kötődést kifejező módon. A felperest érintő kérdések is a bérbeadás körül forognak, nem tartalmazzak ezen túlmenő burkolt tényállítást, bűncselekményben való részességre utalást. Semmilyen többlet információt nem jelent az felperesre

nézve, hogy a politikai ellenfél az ügyvédi tevékenység végzéséhez - így feltehetően a vád tárgyává tett cselekményhez is - használt irodát a bűncselekmény irányítási helyének nevezi, illetve a harmadik cikkben a vádlott bűnös tevékenységére használt ingatlanként mutatja be. Az alperes által közzétett nyílt levelekben egy ellenzéki politikus a rendelkezésére álló sajtóinformációkat ismertette, amelyek alapján a felperesi kapcsolat tisztázását, illetve tájékoztatást kért politikai vezetőktől (polgármester, miniszterelnök). A nyílt levelek egyike sem mutatta be a felperest bűncselekmény tényleges részeseként, ilyen látszatot sem keltett, ezért azok közlése személyiségi jogsértést nem valósított meg.

Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján helytállóan utasította el a felperes jóhírnév megsértése miatt előterjesztett keresetét, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezért a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2017. szeptember 15.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró